

**CLEAN
ENERGY
TRANSITION**

Област „Действия по климата“

КРАЕН СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: 19.09.2024

Министерство на
околната среда и водите

 LifeBulgaria

Преход към чиста енергия

Обща информация

Вид дейности: разработване и разпространение на най-добри практики, мобилизиране на инвестиции, подобряване на уменията, премахване на пазарните бариери, повишаване на осведомеността, образование, овластяване.

Преход към чиста енергия: области на интервенция

Изграждане на национална, регионална и местна политическа рамка, подкрепяща прехода към чиста енергия

Ускоряване внедряването на технологии, дигитализация, нови услуги на и бизнес модели и подобряване на свързаните професионални умения на пазара

Привличане на частно финансиране за устойчива енергия

Подпомагане развитието на местни и регионални инвестиционни проекти

Включване и овластяване на гражданите в преход към чиста енергия

Преход към чиста енергия специфични цели

- ❖ да разработва, демонстрира и насърчава иновативни техники, методи и подходи за постигане на целите на законодателството и политиката на ЕС относно прехода към устойчива възобновяема енергия и повишаване на енергийната ефективност, както и да допринесе за базата от знания и за прилагането на най -добрите практики
- ❖ да подкрепя разработването, прилагането, мониторинга и прилагането на законодателството и политиката на ЕС относно прехода към устойчива възобновяема енергия или повишена енергийна ефективност, включително чрез подобряване на управлението на всички нива, по-специално чрез повишаване на капацитета на публичните и частните участници и участието на гражданското общество
- ❖ да катализира мащабното внедряване на успешни технически и свързани с политиката решения за прилагане на законодателството на ЕС относно прехода към възобновяема енергия или повишаване на енергийната ефективност чрез възпроизвеждане на резултатите, интегриране на свързани цели в други политики и в практиките на публичния и частния сектор, мобилизиране на инвестиции и подобряване на достъпа до финансиране.

Политиките на ЕС за енергиен преход

- ❖ Законодателния пакет Fit to 55
- ❖ Директивата за енергийна ефективност
- ❖ Директивата за възобновяема енергия
- ❖ Директивата за енергийните характеристики на сградите.

Разпределение на

бюджета по покани

Общ бюджет по подпрограма

Преход към чиста енергия:

81 250 000 €

**Максимален
размер на
съфинансиране
по програма
LIFE - 95 %**

ИЗКЛЮЧЕНИЕ: . LIFE-2024-CET-SAP

**Максимален размер
на съфинансиране по програма LIFE -
60 %**

Тема	Общ бюджет по теми (евро)
1.LIFE-2023-CET-BETTERRENO	6 000 000
2. LIFE-2023-CET-BUILDSKILLS	6 500 000
3.LIFE-2023-CET-BUSINESS	5 250 000
4. LIFE-2023-CET-DHC	4 000 000
5. LIFE-2023-CET-ENERCOM	7 000 000
6. LIFE-2023-CET-ENERPOV	6 000 000
7. LIFE-2024-CET-SAP	4 000 000
8. LIFE-2023-CET-HEATPUMPS	5 750 000
9. LIFE-2023-CET-LOCAL	7 000 000
10. LIFE-2023-CET-OSS	7 000 000
11. LIFE-2023-CET-PDA	6 000 000
12. LIFE-2023-CET-POLICY	6 000 000
13. LIFE-2023-CET-PRIVAFIN	5 250 000
14. LIFE-2024-CET-PRODUCTS	2 000 000
15. LIFE-2024-CET-RENOPIUR	3 500 000

Преход към чиста енергия специфични цели

- ❖ Покани, при които предложенията трябва да бъдат подадени от поне един кандидат от допустима държава: **LIFE-2024-CET-BUILDSKILLS, LIFE-2024-CET-OSS, LIFE-2024-CET-RENOPUB, LIFE-2024-CET-PDA и LIFE-2024-CET-SAP**
- ❖ Покани, при които предложенията трябва да бъдат подадени от най-малко 3 кандидата (бенефициенти; несвързани лица) от 3 различни допустими държави: **LIFE-2024-CET-LOCAL, LIFE-2024-CET-POLICY, LIFE-2024-CET-PRODUCTS, LIFE-2024-CET-BETTERRENO, LIFE-2024-CET-BUSINESS, LIFE-2024-CET-HEATPUMPS, LIFE-2024-CET-DHC, LIFE-2024-CET-PRIVAFIN, LIFE-2024-CET-ENERPOV и LIFE-2024-CET-ENERCOM**

LIFE-2024-CET-LOCAL — Планове и стратегии за преход към чиста енергия в общините и регионите

- ❖ Цели: да предостави на местните и регионалните власти необходимия капацитет, интегрирани подходи и организационни структури за предоставяне и изпълнение на планове и стратегии за преход към чиста енергия (CET).
- ❖ Обхват: Действията следва да осигурят техническа подкрепа на значителен брой местни и регионални власти, в зависимост от целевия контекст, и да изградят техния капацитет за предоставяне и изпълнение на амбициозни краткосрочни и средносрочни планове и стратегии за CET за 2030 г.

LIFE-2024-SET-POLICY — Към ефективно прилагане на ключово законодателство в областта на устойчивата енергия

- ❖ Цели: да подпомогне прилагането на основните законодателни актове в областта на устойчивата енергия, по-специално на Директивата за енергийна ефективност, Директивата за възобновяема енергия и енергийните характеристики на Директива за сградите.
- ❖ Обхват: Насърчаване и създаване на възможност за обмен на идеи и споделяне на най-добри практики в/между държавите-членки
- ❖ Предоставяне на подкрепа, технически съвети и инструменти за контекстуализация и спецификация на изискванията;
- ❖ Обхват, оценка и моделиране на въздействието на вариантите за прилагане за спазване на законодателните изисквания на ЕС.
- ❖ Подпомагане на мониторинга и оценката на прилагането на политиката.
- ❖ Разработване и прилагане на методологии за по-точно измерване, изчисляване и отчитане на вноските, направени по конкретни мерки и програми на политиката.

LIFE-2024-CET-PRODUCTS — Реално потребление на енергия от продукти, свързани с енергията

- ❖ Цели да подобри разбирането на действителните въздействия на регламентите на ЕС за екодизайн и енергийно етикетиране и да улесни прилагането на свързани методи за изпитване, които отразяват по-доброто използване на продукта в реалния живот, по отношение на потреблението на енергия и, когато е подходящо, емисиите на замърсители
- ❖ Обхват: Предложенията следва да създават и изпълняват кампании за измерване на място, за да се улови действителното потребление на енергия или енергийната ефективност, когато е приложимо, в домакинствата в ЕС и да се разберат по-добре детерминантите на потреблението на енергия за избраните продукти.

LIFE-2024-CET-BETTERRENO — Енергийна ефективност на сградите - По-бързо, по-задълбочено, по-интелигентно обновяване, управлявано от услуги и данни

- ❖ Цели да разработи и внедри подходи, които обединяват участници, пазари, рамки и иновативни решения, за да повишат привлекателността на подобренията в ефективността на сградите и да намалят административното, логистичното и финансовото бреме, което все още върви заедно с (дълбокото) преоборудване на сгради.

- ❖ Предложенията да се фокусират върху един от два обхвата:
 - ❖ Обхват А: Улесняване на широкомащабно основно обновяване
 - ❖ Обхват Б - Енергийни данни и услуги за сгради

LIFE-2024-CET-BUSINESS — Подпомагане на прехода към чиста енергия на европейски бизнеси

- ❖ Цели да подкрепи прехода към чиста енергия и декарбонизацията на бизнеса чрез укрепване на националните екосистеми за системи за управление на енергията и енергийни одити, както и чрез насърчаване на подходи за сътрудничество между компании, работещи или в една и съща веригата за създаване на стойност, или във физическа близост.

- ❖ Очаква се предложенията да се фокусират върху един от два обхвата:
 - ❖ Обхват А: Зелен скок напред за бизнеса
 - ❖ Обхват В: Насърчаване на енергийното сътрудничество между компаниите

LIFE-2024-CET-BUILDSKILLS — Изграждане на умения – Интервенции за повишаване на уменията и преквалификация за декарбонизация на сгради

❖ Цели:

- ❖ Целта на (обхват А) е да се увеличи броят на квалифицирани професионалисти в строителството на всички нива на веригата на стойността на проектирането на сградата, експлоатацията и поддръжката. Фокусът е върху уменията, необходими за осигуряване на прехода към чиста енергия.
- ❖ Втората цел на темата (обхват В) е да се създаде процъфтяваща общност от практики, активноангажирани в дейности за повишаване на квалификацията на строителни професионалисти.

❖ Обхват

- ❖ Обхват А - Интервенции за повишаване на квалификацията и преквалификация, позволяващи декарбонизиран сграден фонд и интеграция на енергийната система
- ❖ Обхват В - ИЗГРАЖДАНЕ на общност от практики

LIFE-2024-СЕТ-HEATPUMPS — Подпомагане на внедряването на висококачествени термopомпени инсталации

- ❖ Цели цели да укрепи благоприятната рамка за ускорено внедряване на висококачествени термopомпени, допълвайки съществуващите законодателни и финансови стимули на европейско, национално и местно ниво.
- ❖ Проектните предложения трябва да обхващат един от два обхвата:
 - ❖ Обхват А: Алтернативен бизнес и модели на доставка
 - ❖ Обхват Б: Сътрудничество между промишлени сектори и доставчици на промишлени термopомпени технологии.

LIFE-2024-СЕТ-DHC — Поддържа централно отопление и охлаждане

- ❖ **Цели:** намаляване на потреблението на изкопаеми горива за отопление и/или охлаждане. В този контекст по-специално модерните и ефективни системи за централно отопление могат да свържат местното търсене с нискотемпературни възобновяеми и отпадъчни енергийни източници, както и по-широките електрически и газови мрежи, като по този начин допринасят за оптимизиране на предлагането и търсенето на енергийни носители.

- ❖ **Обхват:** Очаква се и предложенията да работят с:
 - ❖ с оператори/собственици на съществуващи топлофикационни системи
 - ❖ с общините или съответните ключови заинтересовани страни

- ❖ Цели да увеличи размера на частното финансиране, разпределено за енергийна ефективност и малки възобновяеми
- ❖ енергийни източници чрез създаване на иновативни схеми за финансиране на инвестиции в устойчива енергия.

- ❖ Обхват
 - ❖ Предложенията трябва ясно да се съсредоточат върху съобразени, пазарно ориентирани решения за натрупване на частно финансиране в мащаб за инвестиции в устойчива енергия, разбирани като инвестиции в енергийна ефективност и/или малки възобновяеми енергийни източници и съхранение.

LIFE-2024-CET-OSS — Обслужване на едно гише - Интегрирани услуги за преход към чиста енергия в сгради

- ❖ Цели: да подпомогне създаването или възпроизвеждането на обслужване на едно гише, като предлага интегрирани услуги за преход към чиста енергия в сгради и предприятия.
- ❖ Имат два обособени обхвата:
- ❖ Обхват А: Интегрирани услуги за обновяване на дома
- ❖ Обхват Б: Интегрирани услуги за енергийно надграждане на частни жилища под наем

LIFE-2024-CET-RENOPUB — Улесняващи структури за обновяване на обществени сгради

- ❖ Цели повишаване на експертния опит в техническите аспекти (енергийни одити, проектиране на проекти), финансов инженеринг (договори за енергийни резултати, смесване на различни източници на финансиране) и правни аспекти (обединяване, групиране, обществени поръчки, прилагане на договори за енергийни резултати).
- ❖ Обхват: Предложенията трябва да създадат и управляват регионални/национални структури за улесняване, например обслужване на едно гише, за да се ускори вълната от обновяване в публичния сектор (напр. офис сгради, социални жилища, училища, съоръжения за отдих и т.н.), обхващащи по-голяма територия и предлагащи публичните органи цялостна, всеобхватна услуга от технически, финансови до правни консултации, обществени поръчки и осигуряване на качеството на работите.

LIFE-2024-CET-PDA — Помощ за развитие на проекти за инвестиции в устойчива енергия

- ❖ Цели да подкрепи разработчиците на проекти в цяла Европа, за да осигурят много амбициозни проекти за устойчива енергия.
- ❖ Обхват - поканата подкрепя организациите при подготовката и стартирането на инвестиционни канали за проекти за устойчива енергия. Темата на поканата има за цел да изгради техническа, икономическа и правна експертиза на организаторите на проекти, необходима за успешното разработване и изпълнение на проекта

LIFE-2024-CET-ENERPOV — Облекчаване на енергийната бедност на домакинствата в Европа

- ❖ **Цели:** да се съсредоточат усилия върху предлагането на подкрепа за преодоляване на бариерите пред предприемането на мерки за обновяване в многофамилни сгради, изискващи координирани действия между собствениците на жилища, както и подкрепа на съответните участници, включително публичните органи, при разработването на по-дългосрочни стратегии и рамки за координация за смекчаване на енергийната бедност.
- ❖ **Обхват:**
 - ❖ Подпомагане на обновяването на частни многофамилни сгради с енергийно бедни жители
 - ❖ Подпомагане на националните органи в тяхното задължение да овластяват и защитават енергийно бедните домакинства

LIFE-2024-CET-ENERCOM — Разработване на механизми за подпомагане на енергията

- ❖ Цели: да насърчи сътрудничеството между местните/регионалните власти и енергийните общности.
- ❖ Обхват:
 - ❖ Обхват А: Създаване на енергийни общности, ръководени от или подкрепяни от съответните публични органи, насочени към подпомагане постигането на целите на местната и регионална енергийна политика и активно и демократично ангажиране на гражданите в инвестициите и вземането на решения.
 - ❖ Обхват Б: Разработване на услуги за поддръжка за енергийните общности (напр. обслужване на едно гише или други структури за улесняване), предоставящи техническа подкрепа за проекти на енергийна общност чрез намаляване на сложността на процеса, опростяване на вземането на решения и стимулиране на изпълнението на проекти

LIFE-2024-CET-SAP — LIFE Преход към чиста енергия – Проекти за стандартно действие

- ❖ **Цели:** да допълни основните действия за координация и подкрепа (CSA) по работната програма на LIFE за преход към чиста енергия за 2024 г. с покана за проекти за стандартни действия (SAP) по LIFE, съфинансиращи действия в областта на прехода към чиста енергия специално насочени към подкрепа на действията отдолу нагоре от ключови участници в енергийния преход на ЕС.

- ❖ **Обхват:**
 - ❖ Подпомагане на местните и регионалните власти при създаването на нови енергийни агенции за подпомагане на прехода към чиста енергия на място
 - ❖ Подпомагане на компаниите за енергийни услуги
 - ❖ Подкрепа на финансови институции, брокери, застрахователи и други участници, участващи в областите на енергийно финансиране
 - ❖ Подпомагане на производителите в ЕС на технологии с нулева нетна енергия за внедряване на иновативни технологии

Допустими бенефициенти:

- ❑ юридически лица (публични или частни органи);
- ❑ да са установени в една от допустимите държави, т.е. държави -членки на ЕС или държави извън ЕС: изброени държави от ЕИП и държави, свързани с програмата LIFE (участващи държави) или държави, които са в процес на преговори за споразумение за асоцииране и където споразумението влиза в сила преди подписването на безвъзмездната финансова помощ;
- ❑ координаторът трябва да бъде установен в допустима държава.
- ❑ Международни организации - Международните организации са допустими. Правилата относно допустимите държави не се прилагат за тях.
- ❑ Асоциации и групи по интереси - образувания, съставени от членове, могат да участват като „еднолични бенефициенти“ или „бенефициенти без юридическо лице“
- ❑ Субекти без правосубектност - Субекти, които нямат правосубектност съгласно националното си законодателство, могат да участват по изключение, при условие че техните представители имат капацитет да поемат правни задължения от тяхно име и да предлагат гаранции за защита на финансовите интереси на ЕС, еквивалентни на предлаганите от юридически лица.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Повече информация на:

www.life-bulgaria.bg

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities>

LifeBulgaria